

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

10.03.2026

Буа шәһәре

КАРАР

№ 81/Бк/к

Гаилә белеме һәм үзлегеңнән белем алу
рәвешләрендә гомуми белем алу турында

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 17, 34, 58, 63 статьялары, Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгының «Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта белемнең белем бирү программалары буенча укырга кабул итү тәртибен раслау турында» 02.09.2020 елның 02 сентябрдәге 458 номерлы, «Төп гомуми белем бирү программалары-башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү уку-укыту программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен раслау турында» 2021 елның 22 мартындагы 115 номерлы боерыклары, Россия Мәгариф һәм фән министрлыгының «Гаилә формасында белем алуны оештыру турында» 2013 елның 15 ноябрдәге НТ-1139/08 номерлы хаты белән, «Мәгариф турында» 2013 елның 22 июлдәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы нигезендә, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Башкарма комитеты, карар бирә:

1. Гаилә белеме һәм үзлегеңнән белем алу рәвешләрендә гомуми белем алу турындагы нигезләмәне (1 нче кушымта) расларга.
2. Гаилә белеме рәвешендә белем алу рәвешен сайлау турында хәбәр итү рәвешен расларга (2 нче кушымта).
3. Үзлегеңнән белем алу рәвешен сайлау турында хәбәрнамә рәвешен расларга (3 нче кушымта).
4. Гомуми белем бирү оешмасында арадаш аттестация узу турында белешмә формасын (4 нче кушымта) расларга.
5. Укучыны Гаилә белеме рәвешендә укырга күчәрүгә гаризаларны теркәү журналы рәвешен расларга (5 нче кушымта).
6. Буа муниципаль районы Башкарма комитетының «Гаилә белеме һәм үзлегеңнән белем алу рәвешләрендә гомуми белем алу турында» 2018 елның 06 августындагы 212а/Бк/к номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
7. Әлеге карар имзаланган вакыттан үз көченә керә һәм Буа муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырылырга тиеш (<https://pravo.tatarstan.ru>).

8. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Буа муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе урынбасары – «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы мәгариф идарәсе» МКУ башлыгы Н.А.Македонскаяга йөкләргә.

Буа муниципаль районы Башкарма
комитеты җитәкчесе

Л.Р.Шакирҗанов

ГАИЛӘ БЕЛЕМЕ ҺӘМ ҮЗЛЕГЕҢНӘН БЕЛЕМ АЛУ РӘВЕШЛӘРЕНДӘ ГОМУМИ
БЕЛЕМ АЛУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

I. Гомуми нигезләмә

1.1. Әлеге Нигезләмә Буа муниципаль районы территориясендә гаилә белеме һәм үзлегеңнән белем алу рәвешләрендә гомуми белем алу тәртибен билгели.

Гаилә белеме-белем алуның дәүләт аккредитациясе булган тиешле белем бирү программасы буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы учреждениедә алга таба экстерн сыйфатында арадаш һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясен узу хокукы булган гаиләдә башлангыч гомуми, төп гомуми белем бирүнең төп гомуми белем бирү программаларын үзләштерүне күздә тотучы формасы.

Үзлегеңнән белем алу-белем алуның тиешле, дәүләт аккредитациясе булган белем бирү программасы буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы учреждениедә урта гомуми белем бирүнең уку-укыту программасын алга таба экстерн сыйфатында арадаш һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясен узу хокукы белән мөстәкыйль үзләштерүне күздә тотучы формасы.

1.2. Балигь булмаган балаларның ата-анасы (законлы вәкилләре) һәм укучы төп гомуми белем алганнан соң яисә унсигез яшькә җиткәннән соң белем алу рәвешен сайларга хокуклы.

1.3. Балигь булмаган укучының ата-анасы (законлы вәкилләре) гомуми белем алу рәвешен сайлаганда баланың фикере исәпкә алына.

1.4. Белем алуның төрле формаларын һәм укыту формаларын берләштерү рәхсәт ителә. Белем алуның төрле формаларын һәм укыту формаларын берләштерү индивидуаль укыту планы (ИУП) ярдәмендә тормышка ашырыла. Көндөзгә укуны Гаилә белеме яки үзлегеңнән белем алу рәвешендә бер яки берничә фән буенча алып барганда, укучы белем бирү оешмасыннан чыгарылмый һәм аның контингентына керүен дәвам итә. ИУП буенча укыту тәртибе, агымдагы контрольнең һәм арадаш аттестациянең һәр рәвешендә үзләштерелә торган предметлар исемлеген, формаларын һәм вакытларын да кертәп, белем бирү оешмасының локаль норматив акты белән регламентлана.

1.5. Гаилә белеме рәвешендә башлангыч гомуми, төп гомуми белемнең һәм үзлегеңнән белем алу рәвешендә урта гомуми белемнең төп белем бирү программалары буенча белем алу федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә гамәлгә ашырыла (Башлангыч гомуми белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартлары РФ Мәгариф министрлыгының 31.05.2021 елдан № 286 боерыгы; төп гомуми белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартлары, РФ Мәгариф министрлыгының 31.05.2021 елдан № 287 боерыгы; урта гомуми белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартлары, Россия Мәгариф һәм фән министрлыгының 17.05.2012 елдан № 413 боерыгы белән расланган).

1.6. Гаилә белеме һәм үзлегеңнән белем алу рәвешләрендә белем алучы укучыларны исәпкә алуны «Буа муниципаль районы мәгариф идарәсе» МКУ гамәлгә ашыра.

II. Гаилә белеме һәм үзлегеңнән белем алу рәвешләрендә гомуми белем алу тәртибе

2.1. Балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре), төп гомуми белем алганнан соң яисә унсигез яшькә житкәннән соң укучы гомуми белемнең теләсә кайсы дәрәжәсендә һәм укуның теләсә кайсы этабында гаилә белеме, үзлегеннән белем алуны сайларга хокуклы.

2.2. Белем алуның гаилә формасына яки үзлегеннән белем алуға күчү сәбәпле укучыны мәгариф оешмасыннан чыгару төп гомуми белем алганнан соң яисә унсигез яшькә житкәннән соң балигъ булмаган укучының ата-анасы (законлы вәкилләре) гаризасы һәм мәгариф оешмасы житәкчесе боерыгы нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.3. Белем алуның гаилә формасына яисә үзлегеннән белем алуға күчүгә бәйле рәвештә мәгариф оешмасыннан куылганнан соң балигъ булмаган укучының ата-анасы (законлы вәкилләре), укучы төп гомуми белем алганнан соң яисә унсигез яшькә житкәннән соң түбәдәгеләргә бурычлы:

2.3.1. укучы экстерн сыйфатында арадаш һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясен узачак тиешле, дәүләт аккредитациясе булган белем бирү программасы буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы мәгариф оешмасын (алга таба - мәгариф оешмасы) сайларга;

2.3.2. мәгариф оешмасыннан чыгару турында боерык чыкканнан соң 15 календарь көн эчендә бу хакта, хәбәрнамәгә укучы экстерн сыйфатында арадаш һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясен узачак мәгариф оешмасының боерыгын йә әлеге оешмада аттестация узарга нияте турындагы мәгълүматны (кабул итү турында әлегә чыгарылмаган боерык булганда) кушып, мәгариф идарәсенә хәбәр итәргә. Яңа уку елы башыннан гаилә белеменә күчү планлаштырылган очракта, хәбәрнамә уку елы башланьрга кимендә 15 календарь көн кала жиберелә.

2.4. Белем алуның яисә үзлегеннән белем алуның гаилә рәвешен сайлаганда мәгариф оешмасы белән балигъ булмаган укучының төп гомуми белем алганнан соң яисә унсигез яшькә житкәннән соң укучы ата-анасы (законлы вәкилләре) арасындагы мөнәсәбәтләр мәгариф оешмасы житәкчесенең арадаш һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясен узу турындагы гаризалары нигезендә өч эш көне эчендә чыгарыла торган боерыгы белән жайга салына.

2.5. Боерыкта укучы арадаш һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясен узачак уку курслары, предметлары, дисциплиналары (модульләре) исемлеге, шулай ук аларны узу сроклары күрсәтелә. Боерыкның күчермәсе балигъ булмаган укучының ата-анасына (законлы вәкилләренә) йә төп гомуми белеме булган яисә унсигез яшькә житкән укучыга бирелә.

2.6. Мәгариф оешмасы:

2.6.1. укучыга учреждение китапханәсендәге дәреслекләр һәм башка әдәбият бирә;

2.6.2. укучыга, аның ата-анасына (законлы вәкилләренә) гомуми белем бирү программасын үзләштерү өчен кирәкле методик һәм консультатив ярдәм күрсәтә;

2.6.3. укучыларга практик һәм лаборатор эшләрне башкару өчен шартлар тудыра;

2.6.4. укучыга арадаш һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясен экстерн узу хокукы бирә;

2.6.5. укучының академик бурычын бетерү өчен шартлар тудыра һәм аны вакытында бетерүне контрольдә тотат;

2.6.6. укучыга белем бирүне мәгариф оешмасында дәвам итү мөмкинлеге бирә.

2.7. Экстернны арадаш аттестацияләүне үткөрү рәвешләре, сроклары һәм тәртибе мәгариф оешмасы тарафыннан билгеләнә. Экстерн өчен арадаш аттестация узу графигын төзөгәндә, көнөнә бердән артык булмаган уку предметы (курс) буенча аттестация үткөрүне күздә тотып, укучының яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алырга киңәш ителә.

2.8. Ата-ана (законлы вәкилләр) карары буенча балигъ булмаган укучы, төп гомуми белем алганнан соң яисә унсигез яшькә җиткәннән соң Гаилә белеме яисә үзлегеннән белем алу рәвешендә белем алучы укучы, гомуми белемнең теләсә кайсы дәрәжәсендә һәм укуның теләсә кайсы этабында белем алуны ул арадаш аттестация узган мәгариф оешмасында дәвам итәргә хокуклы.

2.9. Балигъ булмаган укучының ата-анасы (законлы вәкилләре) укучыларга төп белем бирү программасы буенча федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә тиешле дәрәжәдә һәм белем бирүнең тиешле этабында гомуми белем алуны тәмин итәргә тиеш.

2.10. Бер яки берничә уку предметы, курслар, белем бирү программасының дисциплиналары (модульләре) буенча арадаш аттестациянең канәгатьләнәрлек булмаган нәтижеләре яисә нигезле сәбәпләр булмаганда арадаш аттестацияне узмау академик бурыч дип таныла. Укучылар академик бурычларны мәгариф оешмасы билгеләгән срокларда бетерергә тиеш.

2.11. Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белемнең Гаилә белеме һәм үзлегеңнән белем алу рәвешләрендәге белем бирү программалары буенча билгеләнгән срокларда академик бурычларын бетермәгән укучылар белем бирү оешмасында белем алуларын дәвам итәләр.

2.11.1. Экстерн арадаш аттестация узган мәгариф оешмасы өч эш көне эчендә мәгариф идарәсенә экстерн вакытында бетерелмәгән академик бурыч барлыгын хәбәр итәргә тиеш.

2.11.2. Мәгариф идарәсе белем бирү оешмасыннан алынган мәгълүмат нигезендә аУакадемик бурычларын бетермәгән укучыларга белем алуны дәвам итүне тикшереп тора. Мәгариф идарәсе ата-аналарга (законлы вәкилләренә) баланы белем бирү оешмасында көндөзге формада укуын дәвам итәргә кирәклеген турында хәбәр итә һәм баланы яшәү урыны буенча оешмага яисә башка оешмага кабул итүдә ярдәм күрсәтә. Ата-аналар (законлы вәкилләр) укуны дәвам итү рәвешләренә берсен сайларга хокуклы: кабат укыту, җайлаштырылган белем бирү программалары буенча укырга күчерү (психология-медицина-педагогика комиссиясе тәкъдимнәре булганда), индивидуаль уку планы буенча укыту.

2.11.3. Ата-ана баланы укытуны тәмин итүдән баш тарткан яисә алар академик бурычларын бетерү һәм укуны дәвам итү буенча чаралар күрмәгән очракта, Мәгариф идарәсе балигъ булмаганнар эшләре һәм

аларның хокукларын яклау комиссиясенә закон нигезендә чаралар күрү өчен мәгълүмат бирә.

2.12. Гаилә белеме һәм үзлегеннән белем алу рәвешләрендә укучылар билгеләнгән срокларда арадаш һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясен нигезле сәбәпсез узмаган очракта, мәгариф оешмасы бу хакта балигъ булмаганнар эшләре буенча комиссиягә өч эш көне эчендә хәбәр итә.

2.13. Гаилә белеме яисә үзлегеңнән белем алу рәвешендәге белем бирү программаларын үзләштергәннән соң арадаш аттестацияне уңышлы узган очракта экстернга тиешле белешмә бирелә.

2.14. Арадаш аттестация нәтижәләре нигезендә барлык уку курслары, предметлар, дисциплиналар (модульләр) буенча уку елының төп гомуми белем бирү программасын уңышлы үзләштергән экстерн әлеге Нигезләмәнең 2.3 пунктында билгеләнгән тәртиптә арадаш аттестация нәтижәләрен алганнан соң жиде эш көне эчендә яшәү урыны буенча мәгариф идарәсенә хәбәр итеп, гаилә белеме яисә үзлегеңнән белем алу рәвешендә гомуми белем алуны дәвам итәргә хокуклы.

2.15. Укучыларның төп гомуми һәм урта гомуми белемнең гомуми белем бирү программаларын үзләштерүе мәжбүри дәүләт йомгаклау аттестациясе белән тәмамлана.

2.16. 9 һәм 11 (12) сыйныф укучыларына дәүләт йомгаклау аттестациясе мәгариф өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы билгеләгән рәвешләрдә һәм тәртиптә үткәрелә.

2.16.1. Дәүләт йомгаклау аттестациясен узу өчен экстерн мәгариф оешмасына керү турында гариза бирергә тиеш:

-төп гомуми белем бирү программалары буенча Дәүләт йомгаклау аттестациясе (ГИА – 9) узу өчен-1 марттан да соңга калмыйча;

-урта гомуми белем бирү программалары буенча Дәүләт йомгаклау аттестациясе (ГИА – 11) узу өчен-1 февральдән дә соңга калмыйча.

2.17. Дәүләт йомгаклау аттестациясе уңышлы узган очракта, белем алучыларга гаилә белеме рәвешендә белем бирү программалары үзләштерелгәннән соң төп гомуми белем турында дәүләт үрнәгендәге документ, үзлегеннән белем алу рәвешендә урта гомуми белем турында дәүләт үрнәгендәге документ бирелә.

III. Финанс белән тәмин итү

3.1. Гаилә белеме яисә үзлегеннән белем алу рәвешендә белем алучы укучыларга арадаш һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясен мәгариф оешмасы оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнарны финанслау, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының муниципаль бюджет мәгариф учреждениеләренә каралган бюджет ассигнованиеләре исәбеннән муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) муниципаль биремнең үтәлешен тәмин итүгә бүлеп бирелә торган агымдагы финанслау чикләрендә башкарыла.

Башкарма комитет житәкчесе
урынбасары - «Буа муниципаль
районы мәгариф идарәсе» МКУ
башлыгы Н.А. Македонскаяга

_____

_____

(балигъ булмаган укучы ата-
ананың (законлы вәкилнең) ФИО)

адресы буенча яшәүче: _____

Телефон _____

Гаилә белеме рәвешендә белем алу рәвешен сайлау турында хәбәрнамә

Әлеге закон нигезендә, «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 29.12.2012 елгы 273-ФЗ номерлы Федераль законның 63 статьясының 5 өлеше таләпләренә туры китереп, күрсәтелгән Федераль законның 17 статьясының 1 һәм 3 өлешләре; 44 статьясының 3 өлеше 1 һәм 3 пунктлары, 63 статьясының 4 өлеше нигезендә мин, балигъ булмаган баланың ата-анасы (законлы вәкиле) (законлы вәкиле)

_____

,

(баланың ФИО тулысынча)

_____ елда туган
аның өчен гаилә формасында гомуми белем алу формасы сайланды.
Белем бирү һәм уку формаларын сайлау турында карар бала фикерен
исәпкә алып кабул ителде.

Арадаш һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясен узу өчен
экстерн сыйфатында түбәндәге гомуми белем бирү оешмасы билгеләнде

_____

_____

(умәгариф оешмасының исеме һәм ИНН күрсәтергә)

Миңа, иремә һәм балигъ булмаган балама тапшырыла торган
документлардагы шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгымны
бирәм.

Ата-ананың (законлы вәкилнең) имзасы _____ / _____

Дата _____

кабул итү датасы: «__» _____ 20__ ел

Башкарма комитет җитәкчесе
урынбасары - «Буа муниципаль
районы мәгариф идарәсе» МКУ
башлыгы Н.А. Македонскаяга

_____

_____

(балигъ булмаган укучы ата-
ананың (законлы вәкилнең) ФИО)

адресы буенча яшәүче: _____

Телефон _____

Үзлегеңнән белем алу рәвешен сайлау турында хәбәрнамә (10-11 сыйныф
балигъ булмаган укучысы өчен)

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 29.12.2012 елгы 273-
ФЗ номерлы Федераль законның 63нче ст. 5нче өлеше таләпләренә туры
китереп, балигъ булмаган балам, ___ сыйныф укучысы өчен

_____

_____

’ _____
(Баланың ФИОсы тулысынча)

_____ елда туган, элек _____
(гомуми белем бирү учреждениесе исеме)

_____

учреждениесендә укыган,
балигъ булмаган балама гомуми белем алу өчен үзлегеңнән белем алу
формасы билгеләнде.

Мин _____
(баланың Ф,И,А.и, туган елы)

_____, ___ сыйныф
укучысы.

(гомуми белем бирү учреждениесе исеме)

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 29.12.2012 елдан 273-ФЗ
номерлы Федераль законның 17 статьясының 1 һәм 3 өлешләре; 34
статьясының 3 өлеше 1 п. нигезендә, әти-әнием (законлы вәкилләре)
белән килештереп, гомуми белем алу өчен үзлегемнән белем алу
формасын сайладым.

___ сыйныф өчен арадаш һәм (яисә) йомгаклау аттестациясен
узуны

_____ (мәгариф учреждениесенең тулы исеме һәм ИЯНЫ
күрсәтергә) _____ планлаштырабыз.

Тапшырыла торган документлардагы шәхси мәгълүматларны
эшкәртүгә үз ризалыгымны бирәм.

Ата-ананың (законлы вәкилнең) имзасы _____ / _____

Тапшырыла торган документлардагы шәхси мәғлүматларны эшкәртүгә үз ризалығымны бирәм.

Бала имзасы _____ / _____

Дата _____

(гаризаны кабул итүченең Ф.И.А.и)

Кабул итү датасы: «__» _____ 20__ ел

Гомуми белем бирү оешмасында арадаш аттестация турында белешмә
Экстернның Ф,И,А.и.

_____

(гомуми белем бирү оешмасы исеме)

урнашкан адресы: _____,
(мәгариф оешмасының юридик
адресын күрсәтергә)
____/____ уку елында ____ сыйныф курсы өчен арадаш аттестация
уздырылды.

№ т/ б	Укыту предметларының аталышы	предметның тулы курсы яисә аерым бүлгеге (модуле) (күрсәтергә)	Ярты еллык, сыйныф (күрсәтергә)	Билшгеге (тулысынча язу)
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
...				
...				
...				
...				

_____

(экстернның фамилиясе, исеме, атасының исеме)
_____ сыйныфка

(күчерелде (күчерелмәде), укуын дәвам итә)

Директор _____

Ф.И.О.

имза

Бирү датасы « ____ » _____ 20__ ел
М.У.

